

Archimedov zákon

„Na teleso ponorené do kvapaliny...“

1. Dopíš správne slová do znenia Archimedovho zákona.

Na teleso ponorené do kvapaliny pôsobí vztaková sila,

ktorá je rovnako veľká ako gravitačná sila, pôsobiaca na objem

kvapaliny vytlačený ponorenou časťou telesa.

2. Aká veľká vztaková sila pôsobí na kus dreva s objemom $0,5 \text{ m}^3$ a hustotou 500 kg/m^3 , ktorý pláva vo vode s hustotou $1\,000 \text{ kg/m}^3$ ($g = 10 \text{ N/kg}$)?

$$V = 0,5 \text{ m}^3$$

$$F_{vz} = \rho_k \cdot V \cdot g$$

$$\rho_k = 1\,000 \text{ kg/m}^3$$

$$F_{vz} = 1000 \cdot 0,5 \cdot 10 \text{ N}$$

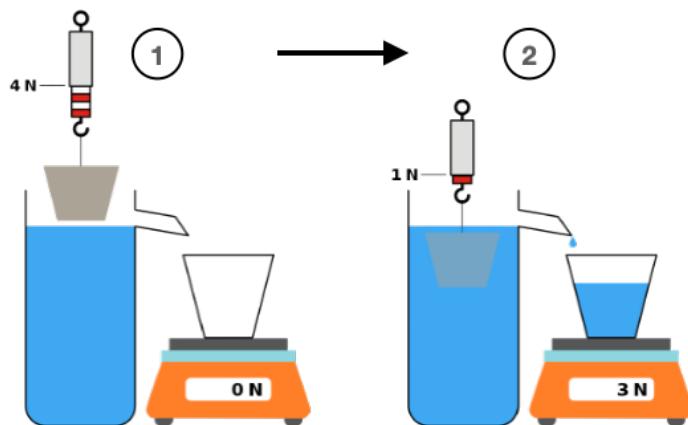
$$g = 10 \text{ N/kg}$$

$$F_{vz} = 5\,000 \text{ N} = 5 \text{ kN}$$

Na kus dreva pôsobí vztaková sila 5 kN.

3. Prezri si obrázok a odpovedz na otázky.

pôsobí?

- a) Aká je hmotnosť telesa (1) (obr. 1), ktoré je zavesené na silomere?

$$0,4 \text{ kg} = 400 \text{ g}$$

- b) Akú veľkosť silu ukáže silomer, ak toto teleso ponoríme do vody (2) (obr. 2)?

$$1 \text{ N}$$

- c) Aká veľká vztaková sila naň

$$4 \text{ N} - 1 \text{ N} = 3 \text{ N}$$

- d) Aká veľká gravitačná sila pôsobí na vodu, ktorú teleso vytlačilo? Aká iná sila sa rovná tejto gravitačnej sile?

Z váh odčítame hodnotu 3 N, čo je rovnako veľká sila, ako vztaková sila pôsobiaca na teleso ponorené do vody.

4. Rozhodni o pravdivosti tvrdení tak, že zakrúžkuješ ✓ alebo ✗.

- O veľkosti vztakovej sily pôsobiacej na teleso hovorí Pascalov zákon.
- Veľkosť vztakovej sily závisí od objemu telesa a jeho hustoty.
- Zvolanie „Heuréka!“ sa pripisuje Archimedovi zo Syrakúz.

